

Lp Pirkka-Marja Põldvere
Lp Merilin Valdmaa
Advokaadibüroo Aivar Pilv
info@apilv.ee

Teie: 18.03.2010 nr 1/176

Meie: 23.04.2010 nr 8.10/581

Vastus selgitustaotlusele

Kultuuriministeerium on vastanud Aivar Pilve advokaadibüroo teabenõudele 26. märtsil 2010.a. Käesoleva kirjaga selgitame Teile täiendavalt riiklike sporditoetuste eraldamise põhimõtteid. Teie poolt esitatud kirjelduses on toetuse eraldamise põhialused juba välja toodud ning neid me käesoleva selgituskirjaga uuesti ei korda.

Kultuuriministeeriumi poolt spordialaliitudele mõeldud toetus on ette nähtud spordialaliitude põhikirjaliste eesmärkide ja arengukavas kirjeldatud tegevuste elluviimiseks ning ühekordsete projektide realiseerimiseks. Toetuse eraldamisel spordialaliitudele arvestatakse edukust tiitlivõistlustel viimase nelja aasta jooksul (olümpiamängude puhul arvestatakse olümpiatsükli, mis on neli aastat), samuti spordialaga tegelejate arvu riikliku statistika alusel, rahvusvaheliste suurvõistluste korraldamist Eestis, spordialal kutsekvalifikatsiooni omavate treenerite arvu ja nende taset, spordiala arenguperspektiivi, lähtudes spordialaliidu arengukavast jne. Samasuguse põhimõtte järgi eraldatakse toetusi ka noortesportile, mille puhul on oluline vastava ala spordiklubide ja -koolide noortega tehtav tulemuslik sporditöö. Antud loetelus on olulisel kohal rahvusvaheliste tiitlivõistluste korraldamise võimalus ja nende reaalne läbiviimine Eestis.. Kultuuriministeerium peab spordialaliitude toetuse eraldamisel lisaks riiklikule statistikale ja tulemustele kindlasti arvesse võtma ka rahvusvahelise tähtsusega tiitlivõistluste korraldamist. Rahvusvaheliste tiitlivõistluste toetamisest tulenevalt on muutused spordialaliitude kogutoetustes aastati protsentuaalselt erinevad

Erinevate spordialade spetsiifikad, ajalugu, põhimõtted, võistlused ja neil aladel saavutatud tulemused on väga erineva iseloomuga. Spordialaliitude toimimist hindab Kultuuriministeerium koos Eesti Olümpiakomiteega, analüüsides põhjalikult ka spordialaliitude sisulist tegevust. Lisaks peame vajalikuks märkida, et riigipoolse kogutoetuse hindamisel tuleb arvesse võtta kõigist erinevatest riigieelarveallikatest (Eesti Kultuurkapital, Hasartmängumaksu Nõukogu, stipendiumid) eraldatud toetussummad. Seetõttu on võimalik olukord, kus Kultuuriministeeriumi poolse toetuse vähenemine ei pruugi kaasa tuua üldise riigieelarvelise toetuse vähenemist samas mahus.

2010.a. riigieelarvelise toetuse vähenemine on seotud Eesti riigi kindla eesmärgiga hoida valitsussektori eelarvepositsioon tasakaalus, mis võimaldaks riigil 2011. aastal liituda Euroopa Liidu ühisrahatsooniga. Euro kasutuselevõtt annab Eesti majandusele ja inimestele suurema kindlustunde. Selle eesmärgi saavutamiseks korrigeeris valitsus ka 2009. aasta riigieelarvet, millest tulenevalt muudeti ka riigieelarveliste toetuste lepinguid, teiste hulgas ka Kultuuriministeeriumi ja Eesti Maleliidu vahel 26. veebruaril 2009 sõlmitud lepingut. Seda lepingut sõlmides oli Eesti Maleliit nõustunud ka asjaoluga, et lepingurikkumine on vabandatav, kui selle põhjuseks on vääramatu jõud võlaõigusseaduse § 103 tähenduses. Lepingu alapunkti 5.1 teise lause alusel mõistavad pooled muu hulgas vääramatu jõu all õigusakti (nt riigieelarve seaduse muutmise seaduse või riigi lisaeelarve seaduse) jõustumist, mis takistab oluliselt lepingu täitmist või muudab selle võimatuks. Nimetatud asjaoludest tulenevalt ei olnud Kultuuriministeeriumil võimalik lepingut esialgsel kujul täita. Lepingumuudatuse juriidiliseks aluseks oli kultuuriministri 15. juuli 2009. aasta käskkiri nr 238, mille lisa 6 alusel vähendati spordialaliitude

toetussummat 18 300 000 kroonilt 16 885 000 kroonile, toetussumma vähenes kokku 1 415 000 krooni ehk 7,73%. Noortespordi toetuse üldsummat vähendati 31 000 000 kroonilt 29 870 000 kroonile, seega vähenes toetus kokku 1 130 000 krooni ehk 3,65%. Kõikide spordialaliitude toetusi vähendati võrdset 7,73% ja noortespordi toetusi 3,65%.

Nagu eelpool mainitud, hindab Kultuuriministeerium spordialaliitude toetussummasid terviklikult ja kaalub iga konkreetse spordiala eripärasid. On alaliite, mille toetused on objektiivsetel põhjustel suuremad kui Eesti Maleliidul, samas nähtub ka Teie poolt esitatud Lisast 2, et Eesti Maleliidu kui suure harrastajate arvuga spordiala esindusorganisatsiooni noortesporditoetus on märkimisväärselt suurem, kui seda on näiteks tiitlivõistlustel edukamalt esinevate, ent väiksema harrastajate arvuga spordialade puhul nagu Eesti Veemoto Liit, Eesti Tehnika- ja Spordiliit, Eesti Allveeliit, Eesti Triatloni Liit, Eesti Saalihoki Liit, Eesti Sumoliit jne. Samuti on Eesti Maleliidu noortesporditoetus suurem kui Eesti Ratsaspordi Liidul, Eesti Tantsuspordi Liidul, Eesti Uisuliidul, Eesti Veemoto Liidul, kes on korraldanud nii 2009. kui ka 2010. aastal Eestis suuri rahvusvahelisi tiitlivõistlusi ja teisi olulisi rahvusvahelise tähtsusega spordivõistlusi.

Spordialaliidu kui organisatsiooni tegevuse hindamisel on lisaks spordiseaduses, ministri määruses, toetuse käskkirjas ja lepingus toodud nõuetele määrav ka nõuetekohane aruandlus. Kahjuks ei ole Eesti Maleliidu juhatuse poolt Kultuuriministeeriumile esitatud dokumendid andnud kindlust ministeeriumipoolse eraldise sihipärasel kasutamises. Esitatud dokumendid ja ka Eesti Maleliidu liikmesklubide poolt esitatud informatsioon kinnitab, et 2009. aasta riigipoolne noortespordi toetus ei ole jõudnud ettenähtud ulatuses Eesti Maleliidu liikmeks olevate spordiklubideni, puudulikud on ka varasemate aastate aruanded. Eesti Maleliit on seega jätnud täitmata seadusest tulenevad kohustused Kultuuriministeeriumi ja liikmesklubide ees. Lisaks ei ole liit esitanud Kultuuriministeeriumile arengukava, mis koos nõuetekohaste aruannetega on kultuuriministri 10. jaanuari 2006. a määruse nr 1 kohaselt üks peamisi riigipoolse toetuse eraldamise eeldustest. Kultuuriministeeriumil on õigus nõuda tagasi varasematel aastatel eraldatud toetussummad, mida ei ole sihipäraselt kasutatud.

Eesti Maleliit on põhikirja järgi vaba algatuse alusel asutatud ja mittetulundusühinguna avalikes huvides tegutsev ja heategevuslikult malet toetav vabatahtlik ühendus, mille põhitegevus on suunatud male arendamisele Eestis. Liidu tegevuse eest vastutab alaliidu liikmete poolt üldkoosolekul valitud juhatus, mille esimehe ülesandeks on tagada liidu üldtegevuse toimimine. Kui Eesti Maleliit on teinud viimastel aastatel majanduslikult riskantseid otsuseid ja sattunud selle tulemusel raskustesse oma põhikirjaliste eesmärkide täitmisel, lasub vastutus selle eest põhikirja järgi liidu juhatusel.

Lugupidamisega

Allkirjastatud digitaalselt

Laine Jänes
Minister

Tõnu Seil 628 2206